

Beslutsfattare:	Rektor	Beslutsdatum:	2023-06-05
Dokumenttyp:	Riktlinjer – övergripande riktlinjer inom säkerhetsområdet	Träder i kraft:	2023-06-05
Giltighetstid:	Tills vidare		
Dokument som upphävs:	LTU-237-2016, LTU-2522-2018		

Riktlinjer för säkerhetsarbetet vid Luleå tekniska universitet

Innehållsförteckning

1.	BAKGRUND	3
2.	RIKTLINJERNAS SYFTE	3
3.	UTGÅNGSPUNKTER FÖR SÄKERHETSARBETET VID LTU	3
4.	SÄKERHETSARBETETS INRIKTNING OCH SÄKERHETSOMRÅDEN	4
4.1	PERSONSÄKERHET OCH ARBETSMILJÖ	4
4.2	INFORMATIONSSÄKERHET	4
4.3	SÄKERHETSSKYDD ENLIGT SÄKERHETSSKYDDSLAGEN (2018:585).....	5
5.	ORGANISATION OCH ANSVAR	5
5.1	SÄKERHETSANSVARIGA.....	5
5.1.1	<i>Säkerhetsansvar för studenterna</i>	6
5.1.2	<i>Övriga säkerhetsfunktioner inrättade av Chefen för verksamhetsstödet</i>	6
5.2	SÄKERHETSCHEFENS UPPDRAG.....	6
5.3	SÄKERHETSANSVARIGAS UPPGIFTER	6
5.4	SÄKERHETSANSVAR PÅ INSTITUTIONSNIVÅ.....	7
6.	SAMORDNING	7
6.1	SÄKERHETSGRUPPEN	7
6.2	SAMRÅDSFORUM - SÄKERHET.....	7
6.3	SÄKERHETSFUNKTIONSGRUPP	7
7.	RISK- OCH SÄKERHETSANALYSER	7
7.1.1	<i>Riskanalyser</i>	7
7.2	SÄKERHETSSKYDDSANALYSER.....	8
7.2.1	<i>Handlingsplaner och incidenthantering</i>	8
7.2.2	<i>Kris och kontinuitetsplanering</i>	8

1. Bakgrund

Luleå tekniska universitet är en av regionens största arbetsplatser med verksamhet i såväl Luleå som i Piteå, Skellefteå, och Kiruna. Universitetet har i sin utbildnings- och forskningsverksamhet byggt upp materiella och immateriella värden av betydande omfattning som har höga skyddsvärden. Vidare har universitetets medarbetare, studenter och besökare som är grundpelarna i verksamheten rätt till en trygg och trivsamt miljö.

Enligt förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering, ska universitetet göra riskanalyser och att vidta lämpliga åtgärder för att begränsa risker och förebygga skador eller förluster samt där så är påkallat avtala om erforderliga försäkringar med Kammarkollegiet. Andra bestämmelser som reglerar säkerhetsarbetet finns bland annat i Myndighetsförordningen (2007:515), Dataskyddsförordningen (GDPR) (2018:218), MSB:s föreskrifter och allmänna råd om statliga myndigheters informationssäkerhet (MSBFS2016:1), Lag om skydd mot olyckor (2003:778), Lag om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011), Arbetsmiljölagen (1977:1160), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll och förordning (2015:1053) om krisberedskap och höjd beredskap, och Säkerhetskylldslagen (2018:585).

2. Riktlinjernas syfte

Riktlinjerna utgör grunden för universitetets säkerhetsarbete och ska tillsammans med andra övergripande anvisningar och instruktioner ge stöd för att upprätthålla ett säkert universitet med därtill hörande verksamhet. Vidare behandlas LTU:s grundläggande förhållningssätt i säkerhetsfrågor, precisering av olika säkerhetsområden samt säkerhetsarbetets övergripande organisation.

3. Utgångspunkter för säkerhetsarbetet vid LTU

Luleå tekniska universitet ska bedriva aktivt och systematiskt säkerhetsarbete och riskhantering i syfte:

- att säkerställa en säker och trygg miljö för medarbetare, studenter och besökare
- att trygga universitetets materiella och immateriella värden
- att vara en säker samarbetspartner där avtalsträffande och sekretess hanteras väl
- att etablera säkra rutiner för en ur säkerhetssynpunkt välfungerande verksamhet.

Det åligger medarbetare och studenter men även besökare och samarbetspartners att iaktta och följa de riktlinjer, anvisningar och instruktioner som gäller för säkerhetsarbetet vid LTU.

4. Säkerhetsarbetets inriktning och säkerhetsområden

Säkerhetsarbetet ska inriktas på att effektivt begränsa risker och förebygga skador inom säkerhetsområdena fysisk säkerhet, person- och informationssäkerhet.

Kontinuerligt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, krisplanering och incidenthantering inom de olika säkerhetsområdena utgör viktiga komponenter i säkerhetsarbetet.

Ett nära samarbete över områdesgränserna är en förutsättning då det inom ex säkert resande ingår allt från informationssäkerhet, personsäkerhet som fysisk säkerhet. Detta eftersom säkerhetsområdena i olika avseenden kan komma att överlappa varandra.

4.1 Personsäkerhet och arbetsmiljö

Verksamheten inom säkerhetsområdet Personsäkerhet och arbetsmiljö utgör en del av en naturlig del i universitetets systematiska arbetsmiljöarbete och ska inriktas på att skapa en trygg och säker miljö för anställda och studenter. Personsäkerhetsarbetet ska bedrivas förebyggande men också med rutiner för ett bra omhändertagande vid eventuell olycka eller i samband med händelse där personskada har uppstått eller riskerar att uppstå. I detta område ingår även verksamhet utanför universitetets lokaler exempelvis vid fältarbete och annan verksamhet utanför universitetsmiljön och i samband med resande mm.

I fråga om anställdas och studenter säkerhet har universitetet ett ansvar enligt Arbetsmiljölagen vars ändamål är att förebygga ohälsa, olycksfall och att i övrigt upprätthålla en god och trygg arbetsmiljö. I detta innefattas också ett ansvar för att skydda studenter, anställda mot skador och/eller men som uppstår i samband med hot och våld samt vid olika former av ofredanden.

4.2 Informationssäkerhet

Säkerhetsområdet Informationssäkerhet avser tryggande av tillgänglighet, riktighet och konfidentialitet hos universitetets informationstillgångar. Informationstillgångar är allt som är av värde för universitetet såsom information och informationsbehandlande system, programvaror, fysiska tillgångar och hårdvara, tjänster, människors kunskap samt immateriella tillgångar.

Inom informationssäkerhetsområdet behandlas frågor om administrativ säkerhet, samt IT-säkerhetsfrågor som fysiskt skydd av olika informationsbärare, datasäkerhet och kommunikationssäkerhet. Universitetets sammantagna informationssäkerhet utgörs av en kombination av tekniska och administrativa säkerhetsåtgärder. De administrativa säkerhetsåtgärderna innefattar främst skyddsåtgärder i form av administrativa regler och rutiner bland annat om hur hantering av information lagrade i digital form samt information som finns i annan form ska ske inom organisationen.

4.3 Säkerhetsskydd enligt Säkerhetsskyddslagen (2018:585)

Vid universitetet bedrivs verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd. Det som avses är skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Säkerhetsskyddsansvaret innebär en skyldighet att utreda behovet av säkerhetsskydd – upprätta, fastställa och dokumentera en säkerhetsskyddsanalys, planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn bland annat till verksamhetens art och omfattning samt förekomsten av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Ansvaret innebär vidare att kontrollera säkerhetsskyddet och att anmäla och rapportera sådant som är av vikt för säkerhetsskyddet till berörd tillsynsmyndighet och i övrigt vidta de åtgärder som krävs.

5. Organisation och ansvar

Rektor har det övergripande ansvaret för säkerheten inom universitetet och fastställer policy och övergripande riktlinjer samt säkerhetsanalyser för säkerhetsarbetet vid universitetet.

Chefen för verksamhetsstödet har ett från rektor delegerat övergripande och samlat chefsansvar för säkerhetsfrågorna vid universitetet innefattande därtill hörande uppgifter och befogenheter och är beslutande i frågor om fastställande av allmänna rutiner för säkerhetsarbetet.

Chefen för verksamhetsstödet är vidare universitets säkerhetsskyddschef – enligt Säkerhetsskyddslagen (2018:585) på direkt delegation från rektor

Det strategiska och samordnade säkerhetsarbetet leds av en säkerhetschef. Säkerhetschefens närmare uppgifter och beslutsbefogenheter fastställs i delegationsbeslut av chefen för verksamhetsstöd.

Säkerhetschefens och organisationens i övrigt närmare uppgifter och beslutsbefogenheter i säkerhetsskyddsfrågor enligt Säkerhetsskyddslagen fastställs i särskilt beslut av chefen för verksamhetsstödet. I säkerhetsskyddsfrågor rapporterar säkerhetschefen direkt till rektor och chefen för verksamhetsstödet¹.

5.1 Säkerhetsansvariga

Under chefen för verksamhetsstödet är det operativa ansvaret fördelat enligt nedan:

- Fysisk säkerhet: Avdelningschefen för fastighet och service

---

¹ Verksamhetsstödet besluts- och delegationsordning (LTU-2514-2022).

- Personssäkerhet och arbetsmiljö avseende personal: Avdelningschefen HR
- Informationssäkerhet: Avdelningschefen Forsknings- och lärandestöd

5.1.1 Säkerhetsansvar för studenterna

Personssäkerhetsfrågor avseende studenter, såsom skydd mot våld, övergrepp och hot samt allmänna arbetsmiljöfrågor innefattande skaderisker mm relaterade till universitetets allmänna miljöer och allmänna miljöer inrättade för utbildningen ligger inom avdelningens för Fastighet och Service ansvarsområde. Utöver detta vilar ett omhändertagandansvar på Studenthälsan för studenter som hamnar i olika typer av utsatta situationer.

Arbetsmiljöansvaret för studenten avseende frågor som direkt relateras till kursgivande institutions verksamhet på kurs där studenten är registrerad ankommer på respektive institutions prefekt.

5.1.2 Övriga säkerhetsfunktioner inrättade av Chefen för verksamhetsstödet

Vidare finns en befattning som IT-säkerhetschef inrättad vid IT-avdelningen samt två befattningar som informationssäkerhetssamordnare inrättad vid avdelningen för Forsknings- och lärandestöd.

5.2 Säkerhetschefens uppdrag

Säkerhetschefens uppdrag är att driva och hålla samman prioriterad utveckling inom säkerhetsområdet samt att samordna arbetet i Säkerhetsgruppen och i Samrådsforum säkerhet. Arbetet sker nära institutionerna och universitetets ledning. Säkerhetschefen har organisatorisk hemvist inom Verksamhetsstödet.

Till rektors strategiska råd lyfts förslag på prioritering och rapportering av utvecklingsaktiviteter samt rapportering av incidenter/händelser.

Handlingsplaner och aktiviteter inom säkerhetsområdet tydliggörs i verksamhetsplaner inom universitetets ordinarie linjestruktur. Säkerhetschefen stödjer och medverkar i genomförande av universitetsgemensamt arbete. Säkerhetschefen är kontaktlänk till sådana externa intressenter inom säkerhetsområdet, som inte är direkt kopplade till områdesägarna.

5.3 Säkerhetsansvarigas uppgifter

Den säkerhetsansvarige leder det operativa arbetet inom sitt ansvarsområde, inkluderande såväl förebyggande arbete som implementering och uppföljning. Vidare ingår ett ansvar för att kort- och långsiktiga handlingsplaner tas fram i verksamhetsplaner samt att dessa förankras på institutionerna och inom verksamhetsstödet. Säkerhetsansvariga har befogenhet att besluta om eller delegera beslut, om åtgärder inom sitt område.

5.4 Säkerhetsansvar på institutionsnivå

Vid varje institution är prefekten säkerhetsansvarig och ska på delegation från rektor fatta de operativa beslut i säkerhetsfrågor som krävs inom sitt område.

Det är prefektens uppgift att på sin institution se till att institutionens personal är väl förtrogen med gällande säkerhetsbestämmelser och säkerhetsrutiner samt att säkerställa resurser för institutionens medverkan i utveckling inom säkerhetsområdet.

6. Samordning

För samordning av säkerhetsarbetet finns en Säkerhetsgrupp samt Samrådsforum - Säkerhet för institutionerna. Utöver detta finns en Säkerhetsfunktionsgrupp inrättad inom säkerhetsfunktionen.

6.1 Säkerhetsgruppen

En särskild grupp (Säkerhetsgruppen) ska finnas inrättad för övergripande samordning, gemensam planering och uppföljning av säkerhetsfrågor. Gruppen är förslagsställare till universitetsledningen i frågor som rör den universitetsövergripande planeringen av säkerhetsarbetet. Gruppens arbete leds av säkerhetschefen. I gruppen ingår de säkerhetsansvariga områdesägarna. Till gruppen ansluts de specialistresurser som gruppen finner påkallade.

6.2 Samrådsforum - Säkerhet

Gemensamt forum för säkerhetsfrågor (Samrådsforum - Säkerhet) med en representant från varje institution ska finnas inrättat. I forumet sker kunskapsöverföring, lärande och gemensam kraftsamling kring säkerhetsfrågor. Detta forum samordnas och leds av säkerhetschefen.

6.3 Säkerhetsfunktionsgrupp

Säkerhetsfunktionsgruppen leds av säkerhetschefen och utgörs av medarbetare med specifika arbetsuppgifter och kompetenser inom säkerhetsområdet för beredning samt för råd och stöd i säkerhetsfrågor såsom IT-säkerhet/Informationssäkerhet, Miljö/Arbetsmiljö och säkerhet, HR mm.

7. Risk- och säkerhetsanalyser

7.1.1 Riskanalyser

Av förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering framgår bland annat att det ankommer på varje myndighet att upprätta riskanalyser för att identifiera och värdera risker för skador och förluster samt vidta lämpliga åtgärder för att begränsa risker och

förebygga skador och förluster. Återkommande systematiska riskanalyser ska således genomföras inom samtliga säkerhetsområden för att identifiera vilka risker för skador eller förluster som finns i universitetets verksamhet och värdera vilka kostnader dessa risker kan innebära samt vidta lämpliga skadebegränsande åtgärder.

7.2 Säkerhetsskyddsanalyser

Säkerhetsanalyser av universitetets verksamhet enligt Säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska genomföras för bedömning av om någon del av universitetets verksamhet är av sådan karaktär att det innebär särskilda skyddskrav med tanke på Sveriges säkerhet. Säkerhetschefen ansvarar för att sådana säkerhetsanalyser genomförs för fastställande av rektor.

7.2.1 Handlingsplaner och incidenthantering

För varje säkerhetsområde ska en årlig handlingsplan upprättas som bygger på aktuella riskanalyser samt uppföljning och utvärdering av föregående års säkerhetsarbete. Vid universitetet ska finnas särskilt fastställda rutiner för incidentrapportering och incidenthantering inom varje säkerhetsområde samt en uppdaterad krisplan.

7.2.2 Kris och kontinuitetsplanering

Kris- och kontinuitetsplanering ska ingå som en naturlig del i planeringsarbetet inom respektive säkerhetsområde. Avsikten med kris- och katastrofplaneringen är att skapa och upprätthålla en effektiv hantering av sådana kriser och katastrofer som kan komma att drabba universitetet. Se separat dokument "Riktlinjer för hantering av kris och katastrof.